

I

*M*arie-Ange Hawkins lag in het hoge gras onder een enorme oude boom. Ze luisterde naar de vogels en ze keek naar de donzige witte wolken die op die zonnige augustusochtend door de lucht reisden. Heerlijk was het daar in dat gras; ze kon er naar de bijen luisteren, ze rook de bloemen en als ze trek kreeg, kon ze een appel uit de boomgaard plukken. Ze leefde in een veilige, beschermde wereld, omringd door mensen die van haar hielden. En wat ze het allerfijnste vond, was die eindeloze vrije tijd in de zomer. Alle elf jaar van haar leven had ze op Château de Marmouton gewoond, als een jonge hinde door de bossen en over de heuvels gedwaald en door het enkeldiepe beekje gewaad dat over het landgoed liep. Er waren paarden en koeien, en een echte boerenschuur bij de oude boerderij een stuk verderop. De mannen die op het land werkten, lachten en zwaaiden zodra ze haar zagen. Marie-Ange was een goedlachs, blij kind, een vrije geest. Meestal liep ze op blote voeten, als ze door het hoge gras dwaalde of in de boomgaard appels en perziken ging plukken.

‘Je lijkt wel een zigeunerinnetje!’ zei haar moeder dan

bestraffend, maar met een glimlach. Françoise Hawkins was dol op haar twee kinderen.

Haar zoon Robert was kort na de oorlog geboren, elf maanden na haar huwelijk met John Hawkins. John was in die tijd begonnen met zijn wijnexportbedrijf en had binnen vijf jaar een enorm kapitaal vergaard. Het Château de Marmouton hadden ze kort na Marie-Anges geboorte gekocht, en daar was het meisje opgegroeid. Ze ging naar de dorpschool, hetzelfde *lycée* waar ook Robert op gezeten had. En nu ging Robert volgende maand naar de Sorbonne, in Parijs. Hij ging economie studeren, zodat hij uiteindelijk in het bedrijf van zijn vader kon gaan werken. Het bedrijf was met reuzensprongen gegroeid. John was zelf verbaasd dat het zo'n gigantisch succes was gebleken, en dat ze daardoor zo'n riant leven konden leiden. Françoise was ontzettend trots op hem. Dat was ze altijd geweest. Hun relatie was een heel apart, romantisch verhaal.

Tijdens de laatste maanden van de oorlog was John als Amerikaanse parachutist boven Frankrijk gedropt. Hij was geland in een boom op het erf van het boerenbedrijfje van Françoises ouders, en daarbij had hij zijn been gebroken. Haar moeder en zij waren alleen thuis geweest: haar vader zat in het verzet en was zoals bijna iedere avond naar een geheime bijeenkomst. Ze hadden John op zolder verstopt. Françoise was toen zestien geweest, en vreselijk onder de indruk van Johns lange gestalte, zijn knappe uiterlijk en zijn Amerikaanse charme. Hij kwam zelf ook van een boerderij, en hij was maar vier jaar ouder dan zijzelf. Haar moeder had hen scherp in de gaten ge-

houden, uit angst dat Françoise verliefd zou worden en iets doms zou doen. Maar John was een echte gentleman gebleken, en na enige tijd was hij even verliefd op haar als zij op hem. Zij leerde hem Frans en hij leerde haar Engels, 's avonds, fluisterend op zolder. Ze hadden het nog niet eens aangedurfd om een kaars aan te steken uit angst dat de Duitsers hen zouden zien. Hij was vier maanden gebleven en toen hij vertrok, brak Françoises hart. Haar vader had hem, samen met een paar vrienden uit het verzet, teruggesmokkeld naar de Amerikanen en uiteindelijk had hij meegedaan aan de bevrijding van Parijs. Maar hij had Françoise beloofd dat hij terug zou komen om haar op te halen, en ze was ervan overtuigd dat hij woord zou houden.

Maar haar ouders kwamen in die laatste dagen vlak voor de bevrijding om het leven, en zij werd naar Parijs gestuurd om bij familie te gaan wonen. Ze kon John niet bereiken, zijn adres was in de chaos kwijtgeraakt en ze had er geen idee van dat hij in Parijs zat. Een hele tijd later kwamen ze erachter dat ze maandenlang op nog geen drie kilometer van elkaar hadden gewoond, want zij zat in een zijstraat van de boulevard Saint-Germain. Maar daarvan had hij geen idee. John werd teruggestuurd naar de Verenigde Staten zonder dat hij haar teruggezien had. Hij ging naar Iowa, waar hij vandaan kwam. Hij had zelf ook zorgen om zijn familie. Zijn vader was omgekomen in Guam, en hij moest samen met zijn moeder, zijn zusjes en zijn broertjes de boerderij van zijn eigen familie draaiende houden. Zodra hij thuis was, schreef hij Françoise, maar zijn brieven werden noch terugge-

stuurd, noch beantwoord. Ze bereikten haar eenvoudigweg niet. En het duurde twee hele jaren voordat hij genoeg geld bijeengespaard had om in Frankrijk naar haar op zoek te kunnen gaan. Sinds zijn vertrek had hij haar niet uit zijn hoofd kunnen zetten. Toen hij op de boerderij kwam waar ze elkaar hadden leren kennen, hoorde hij dat die verkocht was en dat er tegenwoordig vreemden woonden. De buren wisten alleen dat Françoises ouders dood waren en dat Françoise naar Parijs was gegaan.

Hij reisde haar achterna en zette alles op alles om haar te vinden: hij ging naar de politie, het Rode Kruis, het register van de Sorbonne, alle scholen die hij bezoeken kon. Maar op de dag voor zijn vertrek zat hij in een cafeetje op de Rive Gauche, toen hij haar als door een wonder zag lopen. Ze liep langzaam en met gebogen hoofd door de regen. Eerst dacht hij dat het een onbekende was die op Françoise leek, maar hij keek nog eens. Met een gevoel alsof hij zich aanstelde holde hij achter haar aan, maar hij wist dat hij het nog één keer moest proberen. Zodra ze hem zag, barstte ze in tranen uit en sloeg ze haar armen om hem heen.

Die avond brachten ze bij haar familie door, en de volgende ochtend reisde hij terug naar Amerika. Daarna correspondeerden ze een jaar lang, en toen keerde hij dan eindelijk terug naar Parijs, ditmaal voorgoed. Zij was intussen negentien en hij drieëntwintig, en twee weken na zijn terugkeer in Parijs trouwden ze. In de daaropvolgende negentien jaar waren ze geen moment uit elkaar geweest. Na Roberts geboorte waren ze uit Parijs vertrokken, en uit-

eindelijk zei John dat hij zich in Frankrijk meer thuis voelde dan ooit het geval was geweest bij zijn ouders in Iowa. Het heeft zo moeten zijn, zeiden ze altijd, en wanneer ze het verhaal vertelden, keken ze elkaar glimlachend aan. Marie-Ange had het verhaal wel duizend keer horen vertellen, en iedereen zei altijd hoe romantisch het was.

Marie-Ange had de familie van haar vader nooit ontmoet. Zijn ouders en zijn twee broers waren overleden voordat zij geboren werd. Een zus was een paar jaar eerder gestorven, en zijn andere zus was omgekomen bij een ongeluk toen Marie-Ange nog maar een peuter was. Het enige familielid dat nog in leven was, was een tante van vaderskant, maar aan de manier waarop haar vader over die tante praatte, kon Marie-Ange horen dat hij niet op haar gesteld was. Niemand van de familie was ooit naar Frankrijk gekomen, en hij had meermaals gezegd dat iedereen het volslagen krankzinnig had gevonden dat hij naar Parijs was gegaan om bij haar moeder te zijn. Françoises familie was omgekomen bij een ongeluk toen Marie-Ange drie was; ze had geen grootouders meer en haar moeder was enig kind geweest. Marie-Ange had alleen haar broer Robert en haar ouders, plus een oudtante ergens in Iowa, de tante aan wie haar vader zo'n hekel had. Hij had ooit aan Marie-Ange verteld dat zijn tante 'kleinzielig en kleingeestig' was, wat dat ook betekenen mocht. Ze schreven elkaar niet eens meer. Maar Marie-Ange merkte niets van het gebrek aan familie. Haar leventje was gevuld, de mensen in haar omgeving behandelden haar alsof ze een zegen en een bron van vreugde was, en zelfs haar

naam betekende dat ze een engeltje was. Dat vond iedereen, zelfs haar broer Robert, die haar altijd plaagde.

Ze zou hem missen als hij uit huis ging, maar Françoise had Marie-Ange al beloofd dat ze heel vaak mee mocht naar Parijs om hem te bezoeken. John moest regelmatig voor werk naar de hoofdstad, en als het even kon ging Françoise mee. Ze bleef dan een of twee nachten van huis weg. Meestal bleef Marie-Ange thuis met Sophie, de oude huishoudster die al bij hen was sinds Robert een baby was. Ze was met hen meegekomen naar het kasteel en ze woonde in een huisje op het landgoed. Marie-Ange ging vaak bij haar op bezoek om thee te drinken met Sophies zelfgebakken koekjes.

Marie-Anges leven was perfect, in alle opzichten. Ze had het soort jeugd waarvan de meeste mensen alleen maar kunnen dromen. Vrijheid, liefde en geborgenheid, en dan woonde ze ook nog eens in een schitterend oud kasteel. Ze leek wel een prinsesje. En als haar moeder haar een van die mooie jurkjes aantrok die ze uit Parijs voor haar meebracht, zag ze er ook uit als een prinsesje. Althans, dat zei haar vader. Maar als ze op blote voeten door de weilanden holde, in een jurkje vol scheuren omdat ze weer eens in een boom geklommen was, zei hij dat ze erbij liep als een weeskind.

‘Zo, kleintje, wat heb je vandaag weer allemaal uitgehaald?’ vroeg haar broer toen hij haar kwam halen voor het middageten. Sophie was te oud om nog achter haar aan te rennen, en hun moeder had Robert erop uitgestuurd. Hij kwam haar wel vaker ha-

len. Hij wist precies wat haar favoriete plekken en schuilplaatsen waren.

‘Niks.’ Haar hele gezicht zat onder het perziksap, en met haar zakken vol perzikpitten hief ze haar lachende gezichtje naar hem op. Hij was groot en knap en blond, net als hun vader en net als Marie-Ange zelf. Ze had blonde krullen en blauwe ogen, echt een engelachtig gezichtje. Alleen Françoise had donker haar en grote, fluweelbruine ogen. Haar man zei vaak dat ze nog een kind hadden moeten krijgen, een kind dat op haar leek. Maar Marie-Anges karakter vertoonde een heleboel avontuurlijke trekken en kwa-jongensstreken die ze van niemand anders dan van Françoise had.

‘Maman zegt dat we aan tafel moeten,’ zei Robert, terwijl hij haar opdreef als een jong veulen. Hij wilde het niet toegeven, maar hij wist dat hij haar vreselijk zou missen als hij naar Parijs ging. Vanaf het moment dat ze kon lopen, was ze hem als een schaduw gevolgd.

‘Ik heb geen honger,’ zei het kind, naar hem grijnzend.

‘Natuurlijk niet, je zit ook de hele dag fruit te eten. Het is een wonder dat je geen buikpijn krijgt.’

‘Sophie zegt dat fruit gezond is.’

‘Ja, en gewoon eten is ook gezond. Kom op, papa kan ieder moment thuiskomen. Je moet je gezicht nog wassen en schoenen aantrekken.’ Hij nam haar bij de hand, en volgszaam liep ze mee naar huis, terwijl ze hem spelend uitdaagde en om hem heen huppelde als een puppy.

Toen haar moeder haar zag, kreunde ze bij de aan-

blik van haar dochter. 'Marie-Ange,' zei ze in het Frans. Alleen John sprak Engels met Marie-Ange, en ondanks een licht accent sprak ze die taal verbluffend goed. 'Dat was vanochtend nog een nieuwe jurk. En nu is hij aan flarden.' Françoise rolde met haar ogen, maar boos was ze nooit. Meestal moest ze inwendig lachen om de malle fratsen van haar dochter.

'Nee, maman, alleen mijn schort is gescheurd. De jurk is nog heel,' stelde Marie-Ange haar met een schaapachtige grijns gerust.

'Nou, dat valt dan alweer mee. Ga maar gauw je gezicht en je handen wassen, en trek je schoenen aan. Sophie komt je helpen.' De oude vrouw in de haveloze zwarte jurk met de propere schort volgde Marie-Ange de keuken uit, de trap op naar haar kamer boven in het kasteel. Echt vlot ter been was ze niet meer, maar ze zou naar de uithoeken der aarde gegaan zijn voor haar 'baby'. Ze had voor Robert gezorgd toen die geboren was en ze was vreselijk blij geweest toen zeven jaar later, als een verrassing, Marie-Ange kwam. Ze hield van de hele familie Hawkins alsof het haar eigen kinderen waren. Ze had zelf wel een dochter, maar die woonde in Normandië en moeder en dochter zagen elkaar niet vaak. Sophie zou het nooit toegegeven hebben, maar ze hield meer van de Hawkins-kinderen dan ze ooit van haar eigen dochter gehouden had. En net als Marie-Ange was ook zij verdrietig dat Robert hen binnenkort zou verlaten om in Parijs te gaan studeren. Maar ze wist dat het goed voor hem was, en ze zou hem uiteraard zien als hij thuiskwam op feestdagen en in zijn vakanties. John had het er nog even over gehad hun zoon een

jaar naar Amerika te sturen voor studie, maar Françoise vond dat geen prettig idee en Robert had zelf ook gezegd dat hij liever niet zo ver weg wilde. Ze vormden een hecht gezin, en hij had een groot aantal vrienden in de buurt. Parijs was ver genoeg voor hem – net als zijn moeder en zusje was hij Fransman in hart en nieren, ondanks zijn Amerikaanse vader.

John zat al aan de keukentafel toen Marie-Ange beneden kwam. Françoise had hem net een glas wijn ingeschonken, en een kleiner glas voor Robert. Bij iedere maaltijd werd wijn gedronken, en soms kreeg ook Marie-Ange een paar druppels in een glas water. John had zich probleemloos en goed aangepast aan de Franse gewoonten. Al jaren deed hij zaken in het Frans, maar met zijn kinderen sprak hij Engels, zodat ze de taal konden leren. Robert sprak veel beter Engels dan zijn zusje.

De tafelgesprekken die middag waren levendig, zoals altijd. John en Robert spraken over het werk, en Françoise becommentarieerde het plaatselijke nieuws en zorgde ervoor dat Marie-Ange geen rommel maakte tijdens het eten. Ze mocht door de velden dwalen zoveel ze wilde, maar ze werd netjes opgevoed en als ze eraan dacht, kon ze keurige manieren hebben.

‘En jij, kleintje, wat heb jij vandaag gedaan?’ vroeg haar vader, terwijl hij met één hand door haar krullen woelde. Françoise schonk hem intussen een kop sterke, dampende filterkoffie in.

‘Ze plukt je hele boomgaard leeg, papa,’ zei Robert lachend. Marie-Ange keek glunderend van de een naar de ander.

‘Robert zegt dat ik buikpijn krijg als ik te veel perzi-

ken eet, maar dat is niet waar,' zei ze trots. 'Straks ga ik naar de boerderij,' voegde ze daaraan toe, als een jonge koningin die haar onderdanen gaat bezoeken. Marie-Ange had nog nooit iemand ontmoet die zijzelf niet aardig vond of die haar geen absoluut schatje vond. Ze was het spreekwoordelijke zondagskind, en vooral Robert was gek op haar. Vanwege het leeftijdsverschil van zeven jaar had er nooit enige jaloezie tussen hen bestaan.

'Binnenkort moet je weer naar school,' bracht haar vader haar in herinnering. 'De vakantie is bijna voorbij.' Maar bij die woorden fronste Marie-Ange haar wenkbrauwen. Dat betekende dat Robert wegging, en iedereen wist dat het afscheid haar zwaar zou vallen. Hemzelf ook, natuurlijk, hoewel hij zich verheugde op het avontuur van in Parijs wonen.

Ze hadden een klein flatje voor hem gevonden aan de Rive Gauche, en zijn moeder zou ervoor zorgen dat hij daar helemaal op orde was voordat ze hem aan de studie lieten. Ze had al een paar meubelstukken en grote koffers vooruitgestuurd. Die stonden in Parijs op hem te wachten.

Toen de grote dag van Roberts vertrek dan eindelijk was aangebroken, stond Marie-Ange bij het ochtendkrieken op. Ze had zich in de boomgaard verstopt toen Robert haar voor het ontbijt kwam zoeken.

'Kom je niet met me ontbijten voordat ik vertrek?' vroeg hij. Ze keek hem ernstig aan en schudde haar hoofd. Hij zag meteen dat ze gehuild had.

'Nee.'

‘Maar je kunt daar niet de hele dag blijven zitten! Kom, dan drinken we samen een kop koffie.’ Ze mocht nog geen koffie, maar hij gaf haar altijd een grote slok van de zijne, en wat ze het lekkerst vond was als ze suikerklontjes in zijn koffie mocht houden tot ze doorweekt waren. Die liet ze dan met een verzaligd gezicht in haar mond vallen voordat Sophie het zag.

‘Ik wil niet dat je naar Parijs gaat,’ zei Marie-Ange. Haar ogen liepen weer vol tranen. Zachtjes pakte hij haar hand en liep hij met haar terug naar het kasteel, waar hun ouders stonden te wachten.

‘Ik blijf niet lang weg. Ik kom begin november al een lang weekend naar huis.’ Het was de eerste vakantie op het schema dat hij van de Sorbonne had gekregen, en die lag maar twee maanden in de toekomst. Maar voor zijn zusje leek het een eeuwigheid. ‘Je krijgt niet eens de tijd om me te missen. Je zult het veel te druk hebben met Sophie en papa en maman pesten. En bovendien heb je al je vriendinnetjes op school om mee te spelen.’

‘Waarom moet jij eigenlijk naar die stomme Sorbonne?’ vroeg ze klaaglijk, terwijl ze in haar ogen wreef met handen die nog vol zand van de boomgaard zaten. Hij moest lachen toen hij naar haar keek. Haar gezicht was zo smerig dat ze wel een straatkind leek. Wat was ze in de watten gelegd, wat hielden ze van haar, wat had ze een beschermd leventje. Ze was echt hun baby.

‘Ik heb een opleiding nodig, zodat ik papa kan helpen op de zaak. En op een dag ga jij ook, als je tenminste niet je hele leven in bomen blijft klimmen. Dat

vind je vast leuk.’ Door haar tranen heen glimlachte ze naar hem, en even later kwam ze naast hem aan de ontbijttafel zitten.

Françoise had een chic marineblauw pakje aan, dat ze het vorige jaar in Parijs had gekocht, en hun vader droeg een grijze broek en een blazer met een donkerblauwe Hermès-das, die Françoise voor hem had gekocht. Het was een mooi, opvallend paar. Zij was achtendertig, maar ze zag er minstens tien jaar jonger uit, met een meisjesachtig figuur en een beeldschoon, rimpelloos gezichtje met diezelfde fijne gelaatstreken die John zich herinnerde van hun eerste kennismaking. En hijzelf was nog even knap en blond als toen hij aan een parachute naar het boerenhuis van haar ouders was komen zakken.

‘Beloof me dat je zult doen wat Sophie zegt als ik weg ben,’ zei Françoise tegen Marie-Ange, terwijl Robert haar onder de tafel een druipend, in koffie gedrenkt suikerklontje toestak. Met een dankbare blik stak ze het in haar mond. ‘Niet rondstruinen waar ze je niet kan vinden.’ Ze moest zelf over twee dagen weer naar school, en haar moeder hoopte dat ze dan minder aan haar broer zou denken. ‘Papa en ik komen in het weekend weer thuis.’ Maar dan dus zonder Robert. Voor zijn kleine zusje leek het een tragedie.

‘Ik bel je vanuit Parijs,’ beloofde hij.

‘Elke dag?’ vroeg Marie-Ange hem met die enorme blauwe ogen die zo op zijn eigen ogen en die van hun vader leken.

‘Zo vaak als ik kan. Ik krijg het wel behoorlijk druk met alle colleges, maar ik zal je bellen.’

Bij het vertrek klemde hij haar in zijn armen en kus-

te haar op beide wangen. Toen stapte hij bij zijn ouders in de auto. In de kofferruimte lagen hun weekendtassen, en vlak voordat hij het portier dichtsloeg drukte Robert een klein pakje in haar hand, en zei dat ze dat dragen moest. Ze had het nog in haar hand toen de auto wegreed en zij en Sophie naast elkaar stonden te zwaaien, terwijl de tranen over hun wangen biggelden. Zodra ze weer in de keuken waren, maakte Marie-Ange het cadeautje open: een klein gouden medaillon met een foto van hemzelf. Hij glimlachte, en Marie-Ange herinnerde zich de foto van de afgelopen Kerstmis. In de andere helft van het medaillon had hij een fotootje van diezelfde dag gedaan, een foto van hun ouders. Het was een prachtig sieraad, en Sophie hielp haar om het om te doen. Ze maakte de sluiting vast van de dunne gouden ketting waaraan het hing.

‘Wat een mooi cadeau heb jij van Robert gekregen!’ zei Sophie, en ze bette haar ogen. Terwijl zij de ontbijttafel afruimde, ging Marie-Ange in de halspiegel haar medaillon bewonderen. Toen ze ernaar keek, verscheen er een glimlach op haar gezichtje. Met een eenzaam gevoel keek ze naar het gezicht van haar broer op de foto, en diezelfde emotie maakte zich van haar meester toen ze naar de foto van haar ouders keek. Haar moeder had haar twee dikke kussen gegeven voordat ze vertrok, en haar vader had haar omhelsd en door haar krullen gestreken zoals altijd. En hij had beloofd dat hij haar zaterdag, als ze terugkwamen uit Parijs, van school zou komen halen. Maar het huis leek zo leeg zonder papa en maman en Robert. Langzaam liep ze de trap op en ging op weg

naar haar eigen kamer even naar binnen in die van Robert. Daarna ging ze een tijdje op haar eigen bed aan hem zitten denken.

Daar zat ze nog, met een verloren uitdrukking op haar gezicht, toen Sophie haar een halfuur later boven kwam zoeken.

‘Ga je mee naar de boerderij? Ik moet eieren hebben, en ik had madame Fournier beloofd dat ik koekjes zou brengen.’ Maar Marie-Ange schudde verdrietig haar hoofd. Zelfs het avontuur van de boerderij lokte haar die ochtend niet. Ze miste haar broer nu al. Het zou een lange, eenzame winter worden op Marmouton, zonder hem. En Sophie legde zich erbij neer dat ze in haar eentje naar de boerderij zou moeten. ‘Ik ben voor het middageten terug, Marie-Ange. Blijf in de tuin, ik heb geen zin om het hele bos te doorzoeken. Beloof je dat?’

‘*Oui*, Sophie,’ zei ze ijverig. Ze had geen zin om waar dan ook heen te gaan, maar toen Sophie eenmaal weg was, dwaalde ze de tuin in. Daar was niets te doen. Daarom besloot ze toch maar naar de boomgaard te gaan om appels te plukken. Als ze er genoeg in haar schort mee naar huis bracht, zou Sophie er een *tarte tatin* van bakken, wist ze.

Maar zelfs Sophie was niet zichzelf toen ze rond het middaguur terugkeerde en soep met een tosti maakte voor Marie-Ange. Normaal gesproken was dat haar lievelingskostje, maar vandaag schoof ze het heen en weer op haar bord zonder er veel van te eten. Ze voelden zich allebei een beetje bedrukt. Na het eten ging Marie-Ange maar weer in de boomgaard spelen, en na een tijdje ging ze in het gras naar de

lucht liggen kijken, zoals ze wel vaker deed. Ze bleef een hele tijd aan haar broer liggen denken. Het was al laat in de middag toen ze, zoals gebruikelijk op blote voeten, naar huis terugslenterde, even verfromfaaid als gewoonlijk op dat uur. Ze zag dat de auto van de gendarmerie voor het huis geparkeerd stond. Maar zelfs dat deed haar weinig. De dorpsagenten kwamen wel vaker langs om even gedag te zeggen, of om een kopje thee te drinken bij Sophie en te kijken of alles in orde was. Ze vroeg zich af of de politie wist dat haar ouders naar Parijs waren. Toen ze de keuken inliep, zag ze een gendarme bij Sophie zitten. Sophie huilde, zag ze. Marie-Ange nam aan dat ze de agent had verteld dat Robert naar Parijs was vertrokken. Bij de gedachte alleen al tastte Marie-Ange naar haar medaillon. Ze had er de hele middag aan lopen voelen, en ze wilde zeker weten dat ze het niet kwijtgeraakt was in de boomgaard. Toen ze dichterbij kwam, zweeg zowel de gendarme als Sophie. De oude vrouw keek haar zo radeloos aan dat Marie-Ange haar een onderzoekende blik toewierp: wat kon er aan de hand zijn? Het was niet alleen Robert, dat voelde ze wel. Plotseling vroeg ze zich af of er iets mis was met Sophies dochter. Maar beide volwassenen bleven zwijgend naar het kind staren, en Marie-Ange voelde een eigenaardige rilling van angst door zich heen gaan.

Eindeloos lang bleef het stil. Sophie keek van de gendarme naar het kind en stak toen haar armen naar haar uit. 'Kom eens even hier, liefje.' Ze klopte op haar schoot, wat ze in geen tijden meer gedaan had, want Marie-Ange was intussen al bijna even groot als

zijzelf. Zodra Marie-Ange op haar schoot zat, voelde ze de breekbare oude armen om zich heen. Sophie kreeg de woorden niet over haar lippen, ze kon Marie-Ange onmogelijk vertellen wat ze zojuist zelf had gehoord, en de gendarme zag dat hij het zelf zou moeten zeggen.

‘Marie-Ange,’ zei hij op plechtige toon, en achter zich voelde ze Sophie trillen. Plotseling wilde ze niets liever dan hard weghollen met haar handen voor haar oren. Ze wilde niet horen wat hij zou gaan zeggen. Maar ze kon hem niet tegenhouden. ‘Er is een ongeluk gebeurd, op de weg naar Parijs.’ Ze hoorde haar eigen ademhaling stokken, ze voelde haar hart bonzen. Wat voor ongeluk? Dat kon helemaal niet. Maar er moest iemand gewond geraakt zijn, anders zat de gendarme niet hier, en ze kon alleen maar bidden dat het Robert niet was. ‘Een vreselijk ongeluk,’ ging hij langzaam verder, terwijl Marie-Ange de angst als een vloedgolf voelde opkomen. ‘Je ouders, en ook je broer...’ begon hij, maar Marie-Ange sprong van Sophies schoot en probeerde de keuken uit te hollen. Hij ving haar op en hield haar stevig bij een arm. ‘Ze zijn alle drie om het leven gekomen, een uur geleden. Hun auto is tegen een vrachtwagen gebotst die van de weg raakte, en ze waren op slag dood. De verkeerspolitie heeft ons zojuist gebeld.’ Zijn woorden stopten even plotseling als ze begonnen waren, en Marie-Ange stond als aan de grond genageld. Ze voelde haar hart bonzen, ze luisterde naar het getik van de klok in de doodstille keuken. Woedend staaarde ze hem aan. ‘Niet waar!’ gilte ze toen tegen hem. ‘Je liegt! Mijn ouders en Robert zijn helemaal niet omgekomen bij

een ongeluk. Ze zijn in Parijs.’

‘Daar zijn ze nooit aangekomen,’ zei hij bedroefd. Sophie snikte even, en op datzelfde moment barstte Marie-Ange in vreselijke tranen uit. Ze verzette zich tegen de sterke hand die haar vasthield, en omdat hij niet wist wat hij doen moest, liet de gendarme haar los. Als een wervelwind stormde ze de deur uit, naar de boomgaard. Hij aarzelde en keek naar Sophie voor aanwijzingen. Zelf had hij geen kinderen, en deze taak viel hem niet licht. ‘Moet ik achter haar aan?’ Maar Sophie schudde haar hoofd en veegde haar tranen af met haar schort.

‘Laat haar maar even. Ik ga straks wel naar haar toe. Ze heeft even tijd nodig om dit te verwerken.’ Maar het enige dat Sophie kon doen, was huilend om hen treuren en zich afvragen wat er nu van haar en Marie-Ange zou worden. Het was zo ondenkbaar, zo ondraaglijk dat die drie prachtige mensen in één ogenblik gestorven waren. Het bloedbad dat de gendarme had beschreven, was zo afgrijselijk dat Sophie hem amper had kunnen aanhoren. Ze kon alleen maar hopen dat het einde pijnloos geweest was. Ze kon niet meer doen dan zich zorgen maken over Marie-Ange en zich afvragen hoe het met haar verder moest nu ze geen ouders meer had. De gendarme had geen idee toen ze hem die vraag stelde, en zei dat er waarschijnlijk een familienotaris zou zijn die contact met haar zou opnemen over wat er geregeld moest worden. Sophies vragen kon hij niet beantwoorden.

De schemering was al ingevallen toen ze na zijn vertrek op zoek ging naar Marie-Ange, maar het duurde niet lang voordat ze het kind gevonden had. Ma-

rie-Ange zat onder een boom te snikken, met haar gezicht op haar knieën als een klein hoopje ellende. Sophie zei niets maar liet zich op de grond naast haar zakken.

‘Het is Gods wil, Marie-Ange. Hij heeft ze in de hemel bij zich geroepen,’ zei ze door haar eigen tranen heen.

‘Niet waar, niet waar,’ hield het kind vol. ‘En als het wel zo is, dan háát ik Hem.’

‘Dat mag je niet zeggen. We moeten voor hen bidden.’ En met die woorden nam ze Marie-Ange in haar armen. Zo bleven ze daar een hele tijd samen zitten huilen, terwijl Sophie het ontroostbare meisje zachtjes wiegde. Het was donker toen ze uiteindelijk teruggingen naar huis, Sophie met haar arm om het meisje heen geslagen. Marie-Ange wankelde versuft naar het château en keek vol afgrijzen naar Sophie op toen ze op de binnenplaats kwamen.

‘Wat gebeurt er nu met ons?’ vroeg ze fluisterend, terwijl ze de oude vrouw aankeek. ‘Mogen wij nog wel hier blijven?’

‘Ik hoop het, liefje. Maar ik weet het niet,’ was het eerlijke antwoord. Ze wilde geen beloftes doen die ze niet kon nakomen, en ze had geen idee wat er zou gebeuren. Ze wist dat er geen grootouders waren, geen bloedverwanten, niemand die ooit uit Amerika overkwam. Voor zover zij wist, was er aan geen van beide kanten familie, en Sophie vermoedde wat Marie-Ange alleen maar aanvoelde: dat ze nu helemaal alleen op de wereld was. Toen Marie-Ange dacht aan een toekomst zonder haar ouders of Robert, voelde ze een golf van angst over zich heen slaan, alsof ze in

haar verdriet zou verdrinken. Erger nog, ze zou haar ouders of haar broer nooit meer zien, en het geborgen, beschermde leven vol liefde dat ze tot nu toe gekend had, was abrupt geëindigd. Het voelde alsof zij samen met hen was gestorven.

2

*D*e begrafenis vond plaats in de kapel op het landgoed van Marmouton en werd bijgewoond door een enorme menigte, afkomstig van de omringende boerenbedrijven en uit het dorp. De vrienden van haar ouders waren er, en Roberts vrienden, en al zijn voormalige klasgenoten, voor zover ze nog niet vertrokken waren naar universiteiten een heel eind weg, en haar vaders collega's en medewerkers. Er was een maaltijd bereid op het kasteel, en iedereen kwam na de begrafenis eten en drinken of praten, maar er hoefde niemand getroost te worden, behalve het ene overgebleven kind en de huishoudster die van haar hield. De dag na de begrafenis kwam de notaris de situatie uitleggen. Marie-Ange had één overlevende bloedverwant, de tante van haar vader, Carole Collins. Die woonde op een plek die Iowa heette. Marie-Ange kon zich niet herinneren haar naam meer dan een- of tweemaal gehoord te hebben, en ze wist nog dat haar vader niet op zijn tante gesteld geweest was. Tante Carole was nooit naar Frankrijk gekomen, zichzelf hadden haar nooit bezocht of geschreven, en dat was alles wat Marie-Ange van haar wist.

De notaris vertelde dat hij haar had gebeld en dat zij bereid was om Marie-Ange in huis te nemen en voor haar te zorgen. De notaris zou ervoor zorg dragen dat het kasteel en haar vaders bedrijf werden ‘afgehandeld’, zei hij, maar de elfjarige Marie-Ange kon zich daar niets bij voorstellen. Hij zei dat er enkele ‘schulden’ waren, ook een onbegrijpelijke term voor haar, en hij had het over de ‘nalatenschap’ van haar ouders. Marie-Ange staarde hem als verdoofd aan. ‘Kan ze hier niet blijven wonen, monsieur?’ vroeg Sophie door haar tranen heen, maar hij schudde zijn hoofd. Een kind van die leeftijd kon hij niet in haar eentje in een kasteel laten wonen met niet meer dan een frêle oude bediende om voor haar te zorgen. Er moesten beslissingen worden genomen over haar school, haar leven; en niemand kon van Sophie verwachten dat ze die last op haar schouders zou nemen. De mensen bij John op kantoor hadden hem al verteld dat de bejaarde huishoudster geen al te goede gezondheid had, en het leek hem het beste om haar naar familie te sturen, waar voor haar gezorgd zou worden en waar de juiste beslissingen konden worden genomen, hoe goed Sophies bedoelingen misschien ook waren. Hij zei dat hij Sophie een pensioen kon aanbieden, maar zag tot zijn ontroering dat ze daar niet om maalde. Haar enige zorg was wat er van Marie-Ange zou worden als ze naar vreemden werd gestuurd. Sophie was radeloos bezorgd om haar. Het kind had amper gegeten sinds de dag waarop haar ouders waren omgekomen, en ze was ontroostbaar. Het enige dat ze wilde, was in het hoge gras in de boomgaard naar de hemel liggen staren.

‘Je tante is vast heel aardig,’ zei hij geruststellend tegen Marie-Ange zelf. En zij kon hem alleen maar aanstaren, niet in staat om te zeggen dat de tante volgens haar vader ‘kleinzielig en kleingeestig’ was. Dat klonk niet ‘heel aardig’, vond Marie-Ange.

‘Wanneer moet ze weg?’ vroeg Sophie fluisterend toen Marie-Ange de keuken uit was. Ze kon zich niet voorstellen dat ze nu echt van haar gescheiden zou worden.

‘Overmorgen,’ zei hij. De oude vrouw brak in tranen uit. ‘Ik breng haar zelf naar Parijs. Daar zet ik haar op het vliegtuig. Ze vliegt naar Chicago, en daar moet ze overstappen. Haar tante zorgt ervoor dat iemand haar komt ophalen en haar naar de boerderij brengt. Volgens mij is dat dezelfde boerderij waar meneer Hawkins zelf is opgegroeid,’ zei hij om haar gerust te stellen, maar ze was ontroostbaar. Niet alleen was ze haar werkgevers verloren, die ze had bewonderd en liefgehad, maar nu stond ze ook nog eens op het punt om het kind kwijt te raken dat ze had aanbeden vanaf het moment dat ze haar voor het eerst gezien had. Marie-Ange was een zonnestraaltje in het leven van iedereen die haar kende. Geen pensioen zou ooit voldoende compensatie zijn voor het verlies dat ze moest lijden. Het was bijna of ze haar eigen dochter moest afstaan, en in zeker opzicht was het zelfs nog erger, want dit kind had haar nodig, en het was zo’n open, liefdevol wezentje.

‘Hoe weten we of ze daar wel goed behandeld wordt?’ vroeg Sophie met bezorgde blik. ‘Stel dat ze daar niet gelukkig wordt?’

‘Ze heeft geen keuze,’ zei hij simpelweg. ‘Het is haar

enige familie, madame. Ze moet daar gaan wonen, en ze boft dat mevrouw Collins haar in huis wil nemen.'

'Heeft mevrouw Collins zelf kinderen?' vroeg Sophie, in de hoop dat Marie-Ange bij haar tante troost en liefde zou vinden.

'Ik geloof dat ze al op leeftijd is, maar ze klinkt intelligent en verstandig. Ze was verbaasd toen ik belde, maar bleek bereid om zich over het kind te ontfemen. Ze zei dat ze warme kleren mee moest nemen, omdat het daar 's winters koud is.' Sophie wist niets over Iowa: wat haar betreft had het net zo goed op de maan kunnen liggen. Ze werd gek van verdriet bij de gedachte dat ze Marie-Ange moest laten gaan, en ze bezwoer dat ze zoveel mogelijk warme kleren zou meegeven, en alle spulletjes uit Marie-Anges kamer waar ze zo aan gehecht was, speelgoed en poppen, en foto's van Robert en haar ouders, zodat ze tenminste bekende dingen om zich heen zou hebben.

Ze zag kans alles in drie enorme koffers te pakken, en de notaris maakte geen bezwaar tegen de uitgebreide bagage toen hij Marie-Ange twee dagen later kwam ophalen. Toen hij naar haar keek, ging er een steek door zijn hart. Ze zag eruit alsof ze zo'n dodelijke klap had gekregen dat ze amper meer merkte of wist wat er allemaal was gebeurd. In haar ogen lag een blik van angst en ellende, die alleen nog maar erger werd toen ze in Sophies armen in snikken uitbarstte. De oude vrouw keek al even verdrietig, terwijl ze het kind in haar armen klemde. Met een ongemakkelijk, hulpeloos gevoel bleef hij tien minuten lang staan toekijken hoe ze samen huilden, en

toen legde hij met een teder gebaar zijn hand op de schouder van het kind.

‘We moeten gaan, Marie-Ange. Je wilt het vliegtuig toch zeker niet missen?’

‘Jawel, dat wil ik juist wél,’ snikte ze hartstochtelijk. ‘Ik wil niet naar Iowa. Ik wil hier blijven.’ Hij vertelde haar niet opnieuw dat het kasteel verkocht zou worden, met alles wat erin stond. Er was geen enkele reden om het aan te houden, nu Marie-Ange al zo jong zo ver weg ging. Haar leven op Château de Marmouton was voorbij, en dat wist ze, of hij dat nu zei of niet. Wanhopig keek ze een laatste keer om voordat ze vertrokken, alsof ze het allemaal probeerde mee te nemen. Sophie hilde nog steeds, ontroostbaar, terwijl ze wegrede. Ze beloofde Marie-Ange iedere dag te schrijven. De auto was al uit het zicht verdwenen toen de oude vrouw op de binnenplaats op haar knieën viel, wanhopig snikkend. Een hele tijd later ging ze de keuken in, liep vandaar naar haar eigen huisje en pakte haar spullen in. Ze ruimde alles op, maakte alles schoon, en toen het hele huis smetteloos was, keek ze een laatste keer om zich heen en liep de septemberzon in. Ze deed de deur achter zich op slot. Ze had afgesproken dat ze een tijdje bij haar vrienden op de boerderij zou gaan logeren, en daarna zou ze naar Normandië moeten om bij haar dochter in te trekken.

Tijdens de lange rit naar Parijs zei Marie-Ange geen woord tegen de notaris. Aanvankelijk probeerde hij een paar keer een gesprek aan te gaan, maar na een tijdje gaf hij zijn pogingen op. Ze had niets te zeggen en hij wist dat hij weinig of niets kon doen om haar

te troosten. Ze zou hiermee moeten leren leven, en ze zou een nieuw bestaan moeten opbouwen bij haar oudtante in Iowa. Hij wist zeker dat ze na verloop van tijd gelukkig zou worden. Ze kon niet haar leven lang ontroostbaar blijven.

Onderweg hielden ze halt om iets te eten, maar Marie-Ange kreeg geen hap door haar keel. Toen hij haar later die middag op het vliegveld een ijsje wilde geven, schudde ze haar hoofd: nee, ze wilde geen ijs. Haar ogen waren onnatuurlijk groot in haar gezichtje, en haar krullen zaten een beetje in de war. Maar Sophie had haar een mooi blauw jurkje aangetrokken, met smokwerk aan de voorkant. Een jurkje dat haar moeder in Parijs voor haar had gekocht. Daaroverheen had ze een trui in dezelfde kleur. Ze had haar zondagse leren schoentjes aan en om haar hals hing het gouden medaillon dat het laatste geschenk van haar broer was geweest. Wie naar haar keek, had onmogelijk kunnen vermoeden dat ze de hele zomer op blote voeten en onder de modderstappen door de boomgaarden had gehold. Ze zag eruit als een tragisch prinsesje zoals ze aan boord ging, en hoewel hij haar een hele tijd bleef nakijken, draaide ze zich niet één keer om om te zwaaïen. Ze had geen woord gesproken, behalve een beleefd '*au revoir, monsieur*' toen ze zijn hand schudde en de stewardess haar had meegenomen naar het vliegtuig dat haar naar Chicago zou brengen. Hij had het personeel even apart genomen om te vertellen dat Marie-Anges hele familie was omgekomen en dat zij nu naar een verre verwant in Iowa werd gestuurd. Maar ook zonder die uitleg was het overduidelijk dat het kind

hopeloos verdrietig was.

De purser had zielsmedelijden gehad met Marie-Ange, en had beloofd tijdens de vlucht een oogje op haar te houden en haar veilig op de volgende vlucht te zetten als ze eenmaal in Chicago waren. Hij had Sophie beleefd bedankt, maar zijn hart kromp ineen als hij dacht aan wat Marie-Ange had doorstaan. Hij was blij dat ze tenminste een oudtante had die haar in huis wilde nemen en die haar kon troosten.

De notaris wachtte tot het vliegtuig was opgestegen, en toen begon hij aan de lange rit terug naar Marmouton, zijn gedachten niet alleen bij het kind maar ook bij het werk dat hem wachtte: de verkoop van de bezittingen, het kasteel en het bedrijf van haar vader. En hij was blij, voor haar althans, dat haar vader zijn zaken netjes had achtergelaten.

Marie-Ange deed geen oog dicht tijdens de nachtvlucht, en pas toen ze het haar een paar keer hadden gevraagd, at ze een paar muizenhapjes kipfilet en wat brood. Maar afgezien daarvan wilde ze niets, en ze zei geen woord. Het grootste deel van de nacht zat ze uit het raampje te kijken, alsof ze daar iets kon zien, maar er viel niets te zien, er was niets om van te dromen, niets om naar uit te kijken. Op haar elfde had ze het gevoel dat haar hele leven achter haar lag. En toen haar ogen dan eindelijk dichtvielen, zag ze hun gezichten even duidelijk voor zich als in het medaillon. Ze had ook een foto van Sophie bij zich, en het adres van Sophies dochter. Marie-Ange had beloofd te schrijven zodra ze op de boerderij van haar oudtante aankwam, en Sophie had beloofd terug te schrijven.

Om negen uur 's avonds, plaatselijke tijd, kwamen ze in Chicago aan, en een uur later zat ze op de vlucht naar Iowa, met haar drie enorme koffers ingecheckt als bagage. Om halftwaalf landde het vliegtuig in Fort Dodge. Marie-Ange keek uit het raampje. Buiten was het donker, er viel weinig te zien, maar kilometers in het rond leek de bodem vlak, en het vliegveld zag er piepklein uit toen een stewardess Marie-Ange meenam de trap af naar de landingsbaan. Ze bracht haar naar het luchthavengebouw, waar een man met een enorme cowboyhoed op haar stond te wachten. Hij had een snor en ernstige, donkere ogen. Marie-Ange keek angstig naar hem op toen hij zich aan de stewardess bekendmaakte als de voorman van haar oudtante. Mevrouw Collins had hem een brief meegegeven waarin ze hem machtigde om Marie-Ange op te halen. De stewardess die voor haar had gezorgd, overhandigde hem haar paspoort. Daarna nam de stewardess afscheid, pakte de voorman Marie-Anges hand en ging hij haar bagage halen. Hij was verbaasd dat ze zoveel en zulke grote koffers bij zich had, en met een glimlach keek hij op haar neer.

‘Het is maar goed dat ik met de vrachtwagen ben, vind je ook niet?’ zei hij. Toen ze niet antwoordde, beseftte hij plotseling dat ze misschien wel helemaal geen Engels sprak, ondanks haar Amerikaanse vader. Het enige dat ze had gezegd, was ‘good-bye’ tegen de stewardess, en daarbij had hij opgemerkt dat ze een Frans accent had. Maar dat was natuurlijk niet zo vreemd: het kind was opgegroeid in Frankrijk, en ze had een Franse moeder. ‘Heb je honger?’ vroeg hij, langzaam en duidelijk zodat ze hem zou verstaan.

Zwijgend schudde ze haar hoofd.

Hij pakte zelf twee koffers en liet de derde door een kruier naar de vrachtwagen dragen. Onderweg vertelde hij haar dat hij Tom heette en dat hij voor haar tante Carole werkte. Marie-Ange luisterde en knikte, en hij vroeg zich af of ze gewoon verlegen was of dat de dood van haar ouders zo traumatiserend was geweest dat ze stom van verdriet geworden was. Zijn hart brak als hij die ongelukkige blik in haar ogen zag.

‘Je tante heeft een goed hart,’ zei hij geruststellend toen ze op weg gingen, met haar koffers in de laadbak van zijn pick-up. Marie-Ange reageerde niet. Ze haatte haar tante omdat die haar van huis en van Sophie had weggehaald. Marie-Ange had zielsgraag thuis willen blijven. Meer dan iemand kon bevroeden.

De rit duurde een uur, en het was bijna één uur in de nacht toen Tom de snelweg verliet en een smal pad opreed, waarna ze een paar minuten door een eindeloze reeks kuilen hotsten. Toen zag ze in het donker een groot huis opdoemen. Ze zag twee silo’s en een schuur, en nog een paar bijgebouwen. Het geheel kwam haar voor als iets enorms, maar zo anders dan Marmouton dat het op een andere planeet had kunnen staan. En wat Marie-Ange betreft had dat geen verschil gemaakt. Toen ze voor het huis bleven staan, kwam er niemand naar buiten om hen te begroeten. Nee, Tom haalde haar koffers uit de auto en liep de oude, ietwat verwaarloosde keuken van de boerderij binnen. Marie-Ange bleef onzeker op de drempel staan. Het leek wel of ze bang was voor wat ze zou aantreffen als ze naar binnen ging. Met een vriende-

lijke glimlach draaide hij zich naar haar om.

‘Kom maar binnen, Marie,’ zei hij, zonder zich te bekommeren om de tweede helft van haar naam. ‘Ik zal eens kijken of ik je tante Carole kan vinden. Ze zei dat ze op zou blijven totdat jij hier was.’ Marie-Ange was intussen een heel etmaal onderweg, en hoewel ze uitgeput leek, keek ze hem met grote ogen aan. Ze schrok van een geluid, en even later zag ze een oude vrouw die vanuit een rolstoel in de deuropening naar hen zat te kijken, met op de achtergrond een schemerige kamer. Het geheel zag er in de ogen van een elfjarig kind doodgriezelig uit.

‘Zo’n jurk is natuurlijk volledig ongeschikt op de boerderij,’ zei de oude vrouw bij wijze van begroeting. Ze had een bars, hoekig gezicht, met ogen die heel in de verte deden denken aan die van Marie-Ange’s vader. En ze had lange, benige handen die op de wielen van haar rolstoel rustten. Marie-Ange was verbaasd dat ze invalide was, en ze vond het een beetje eng. ‘Je ziet eruit alsof je naar een partijtje gaat.’ Het was geen compliment maar kritiek – en Sophie had nog veel meer ‘ongeschikte’ jurken ingepakt. ‘Spreek je Engels?’ vroeg de vrouw van wie Marie-Ange maar aannam dat het haar oudtante was plotseling, en ze knikte. ‘Bedankt dat je haar opgehaald hebt, Tom,’ zei ze tegen de voorman. Bij het weggaan klopte hij Marie-Ange even bemoedigend op de schouder. Hij had zelf kinderen, en hij had zielsmedelijden met het kind dat zo ver van huis was, en dan nog wel om zo’n tragische reden. Het was een lief meisje, maar ondanks zijn pogingen om haar op haar gemak te stellen had ze de hele weg vanaf het vliegveld doodsbang

uit haar ogen gekeken. Hij wist dat Carole Collins niet bepaald een warme vrouw was. Ze had zelf nooit kinderen gekregen, en ze leek geen belangstelling te hebben voor wat er in een kind omging. De kinderen van haar werknemers en vrienden betekenden niets voor haar. Het was wel ironisch dat ze op deze leeftijd alsnog een kind op haar levenspad kreeg. De voorman hoopte dat ze er iets milder door zou worden.

‘Je zult wel moe zijn,’ zei ze met een blik op Marie-Ange, toen ze alleen in de keuken waren. Marie-Ange moest vechten tegen de tranen, zozeer verlangde ze naar Sophies warme omhelzing. ‘Je mag dadelijk naar bed.’

Marie-Ange was inderdaad moe, maar bovendien had ze nu eindelijk honger. Carole Collins was echter de eerste die nacht die haar niets te eten aanbood, en Marie-Ange durfde er niet om te vragen.

‘Heeft de kat je tong soms ingeslikt?’ vroeg tante Carole, terwijl ze Marie-Ange strak aankeek. Het kind dacht dat het een verwijt was omdat ze haar tante niet had bedankt.

‘Dank u wel dat ik hier mocht komen,’ zei ze in keurig Engels, zij het met een accent.

‘Ik geloof niet dat we een van beiden veel keus hadden,’ zei Carole Collins op zakelijke toon. ‘We moeten er maar het beste van maken. Je kunt me helpen in huis.’ Ze wilde de dingen meteen duidelijk maken. ‘Ik hoop dat je geschiktere kleren bij je hebt,’ zei ze over haar schouder, terwijl ze met een geïmiteerd gebaar haar rolstoel keerde.

Carole Collins had als jong meisje polio gehad, en

daarna had ze nooit meer kunnen lopen. Ze kon zich op krukken en met beugels rond haar benen voort-slepen, maar dat deed ze liever niet. De rolstoel was minder vernederend en handiger, en ze zat er nu al meer dan vijftig jaar in. Dat voorjaar was ze zeven-tig geworden, in april. Ze was weduwe geworden toen haar man in de Tweede Wereldoorlog was ge-sneuveld, en ze was nooit hertrouwd. De boerderij was van haar vader geweest en ze runde het hele be-drijf op voorbeeldige wijze. Toen haar broer was overleden, had ze zijn land bij het hare getrokken. Johns vader was haar broer geweest, en zijn vrouw was hertrouwd en weggetrokken. Ze was maar al te blij geweest dat zijn zus haar wilde uitkopen. Caro-le Collins was het enige nog in leven zijnde familiel-id. Ze wist een heleboel over het boerenbedrijf en niets over kinderen.

Ze moest haar logeerkamer afstaan aan Marie-Ange, en daar was ze allesbehalve blij mee, hoewel ze zel-den of nooit logees had. Maar in Caroles ogen was het zonde van die prima kamer, en ze bracht Marie-Ange erheen, door de half verlichte woonkamer, een lange, donkere gang door, met Marie-Ange achter zich aan. De hele weg moest het meisje vechten tegen tranen van verdriet, angst en uitputting. Toen Carole het licht aandeed, zag Marie-Ange een kale, ongezel-lige kamer. Aan een van de wanden hing een crucifix, aan de andere een ets van Norman Rockwell. Een metalen bed met een dun matras waarop twee lakens en een deken keurig opgevouwen lagen. Eén kussen, een handdoek. Er was een kleine wandkast en er stond een smal ladekastje, en zelfs Marie-Ange kon

zien dat ze daarin onmogelijk alle spullen uit haar drie reusachtige koffers kwijt kon. Maar dat was iets voor de volgende ochtend.

‘De badkamer is een paar deuren verderop,’ vertelde Carole. ‘Die deel je met mij, en ik wil niet dat je er te lang blijft rondhangen. Maar goed, daar ben je waarschijnlijk nog te klein voor.’ Marie-Ange knikte. Haar moeder had altijd uitgebreid in een heerlijk geurend bad gezeten en als ze uitgingen, was ze altijd een hele tijd bezig met haar make-up. Dan mocht Marie-Ange bij haar komen zitten om te kijken. Maar Carole Collins gebruikte geen make-up, droeg een spijkerbroek met een mannenoverhemd en had kort, grijs haar en korte nagels. Ze had niets frivools of bijzonder vrouwelijks. In Marie-Anges ogen was haar tante niet meer dan een onvriendelijke, oude vrouw. Ze keken elkaar strak aan. ‘Ik neem aan dat je je eigen bed kunt opmaken. Zo niet, dan verzin je zelf maar een manier,’ zei ze zonder enige warmte in haar stem, en Marie-Ange knikte. Sophie had haar al tijden geleden geleerd hoe ze haar bed moest opmaken, hoewel ze er nooit erg goed in geworden was. En als Sophie haar dan hielp, begon Robert te klagen, want hij moest zelf zijn bed opmaken.

De twee verre verwanten keken elkaar een tijdje aan, en Carole kneep vorsend haar ogen samen. ‘Je lijkt behoorlijk op je vader op die leeftijd. Ik had hem in geen twintig jaar gezien,’ voegde ze daaraan toe, maar zonder veel spijt. Marie-Ange dacht aan de uitdrukking ‘kleinzielig’, en ze begon iets te begrijpen. Haar oudtante leek kil en hard en ongelukkig; misschien omdat ze in een rolstoel zat, besloot het kind. Maar

ze was wel zo beleefd dat ze niet informeerde naar de reden. Ze wist dat haar moeder dat niet goedgevonden zou hebben. 'Ik heb hem niet meer gezien sinds zijn vertrek naar Frankrijk. Dat scheen me altijd nogal een krankzinnige vlucht toe, want hij had hier meer dan genoeg werk. Voor zijn vader was het een hele klap toen hij vertrok. Die moest toen helemaal alleen de boerderij draaiende houden. Maar dat maakte je vader weinig uit, zo te zien. Ik neem aan dat hij achter je moeder aan ging.' Ze zei het op beschuldigende toon. Marie-Ange kreeg bijna de indruk dat ze haar verontschuldigen moest aanbieden, maar dat weigerde ze toch echt. Nu werd haar wel duidelijk waarom haar vader naar Parijs was gegaan. Zijzelf bevond zich momenteel in een deprimerend, akelig huis en ze wist natuurlijk niet hoe de rest van de familie was geweest, maar tante Carole was allesbehalve vriendelijk. Carole Collins was zo volslagen anders dan haar moeder, die een warme, genereuze en levendige persoonlijkheid was geweest, die altijd lachte en die vreselijk, vreselijk mooi was geweest. Het was geen wonder dat haar vader haar was gaan zoeken, zeker als de rest van de vrouwen in Iowa op haar oudtante leek. Was Marie-Ange ouder geweest, dan had ze ongetwijfeld begrepen dat Carole Collins voornamelijk verbitterd was. Het leven had haar wreed behandeld: eerst was ze op jonge leeftijd verlamd geraakt, en een paar jaar later had ze haar echtgenoot verloren. Ze had maar weinig vreugde gekend in haar leven en ze had dan ook geen vreugde te bieden. 'Ik maak je wakker als ik zelf opsta,' waarschuwde ze. Marie-Ange vroeg zich af wanneer dat

zou zijn, maar ze durfde niets te vragen. ‘Dan kun je me helpen met het ontbijt.’

‘Dank u wel,’ fluisterde Marie-Ange met ogen vol tranen, maar de oude vrouw leek die niet te zien. Ze draaide zich om en reed weg. Marie-Ange deed de deur van haar kamer dicht, ging op haar bed zitten en barstte in tranen uit. Een hele tijd later kwam ze overeind. Ze maakte het bed op en groef in haar koffers totdat ze haar nachtponnen had gevonden, keurig opgevouwen door Sophie. Er zaten kleine, geborduurde figuurtjes op die Sophie met haar kromgegroeide handen had gemaakt, en ze waren van het fijnste katoen. Net als alle andere kleren die ze had, kwamen ze uit Parijs. Op de een of andere manier wist Marie-Ange dat Carole Collins nog nooit zoiets had gezien en dat het haar ook niet zou kunnen schelen.

Marie-Ange ging naar bed en bleef die nacht een hele tijd in het donker liggen. Ze vroeg zich af wat ze misdaan had om dit vreselijke lot te verdienen. Robert en haar ouders waren dood, Sophie was er niet meer en zij was nu op deze afschuwelijke plek met die griezelige oude vrouw. Toen ze die nacht in bed lag te luisteren naar de onbekende geluiden buiten, wenste ze maar één ding: dat haar ouders haar hadden meegenomen toen ze met Robert naar Parijs reden.